

Posudek školitele bakalářské práce Natálie Bulvasové *Kauza Lear: Otázky autorství při recepci divadelního díla*

Školitel: MgA. et MgA. Lukáš Brychta, Ph.D.

Autorka si za téma své bakalářské práce vytyčila poměrně širokou oblast autorství divadelní inscenace, což se na první pohled může zdát jako nesnadno uchopitelné. Název práce ovšem zní *Kauza Lear* a inscenace Jana Nebeského *Král Lear* z roku 2011 uvedená v historické budově Národního divadla, respektive debata, která se kolem ní odehrála, je ústředním materiálem, který autorka důsledně zkoumá a který vytyčuje výzkumné pole práce. Autorství tak v pojedí Bulvasové můžeme chápat jako autorství vnímané, autorství, které ovlivňuje recepci divadelního představení a v širším kontextu i vnímání inscenace jako takové.

Výchozím impulsem se pro diplomantku stala debata reagující především na způsob prezentace inscenace. Ta byla poměrně konvenčně nazvána *Král Lear*, v propagačních materiálech byl uveřejňován autor původního dramatického textu William Shakespeare a k tomu přidáván režisér inscenace Jan Nebeský. Tento způsob prezentace ovšem vzbudil silnou kritiku, jelikož inscenace jako taková byla výrazně autorsky uchopena a Nebeský, resp. celý inscenační tým, se dramatickou předlohou spíše inspiroval a příliš Shakespearova textu přímo v inscenaci nepoužil. Opakující se výtka zněla, že se nejedná o Shakespearova Leara, ale Leara Nebeského. Bulvasová, poučena divadelní i literární teorií, si uvědomovala rozpor mezi tím, co většina kritiků a diváků zmiňovala v debatě a tím, co k této otázce říká jí známá teorie. Rozhodla se tedy dané téma podrobit vlastnímu zkoumání.

Metodologie práce vychází z důsledné analýzy celé debaty a identifikace témat, které se v ní ve vztahu k autorství objevují. Z ní poté vyplynula i strukturace práce, přičemž hlavní okruhy zpracovala v samostatných kapitolách týkajících se vztahu 1) autora dramatického textu a autora inscenace (režijní funkce), 2) autorství kontextu (zde především historického a kulturního kontextu ND) a 3) autorství divácké recepce. Každá kapitola se opírá o konkrétní citáty z uveřejněných kritiků či názorů, které se diplomantka snaží analyzovat jak s ohledem na jejich původní kontext (a tedy pochopit, z jakého důvodu byly takto formulovány), tak s ohledem na kontext teoretický, do něhož se dostávají. Zvolený přístup považuji za jednu ze silných stránek práce, jelikož se Bulvasové daří kombinovat oba pilíře, na kterých se katedra Teorie a kritiky zakládá a které má i v názvu. Prověřuje kritickou praxi teoretickou optikou, k oběma hlediskům přistupuje analyticky, snaží se je ze své perspektivy pochopit a rozkrýt jejich vztah i se zřetelem k vlastnímu uvažování a kritické i teoretické praxi. Téma práce bychom tak mohli chápat jako okolnosti a podmínky vzniku „kauzy Lear“, z jakého důvodu tato poměrně ojedinelá debata vznikla a co si na jejím základě můžeme o vztahu kritiky (i běžné recepční praxe) a teorie uvědomit.

Dalšími silnými stránkami práce jsou její jazyk, který je jasný a srozumitelný, systematická výstavba argumentace, jež je ve vhodných momentech doplněna o osobní hledisko autorky, i celková snaha o provázení čtenáře vlastními myšlenkami. Díky tomu je text velmi dobře čitelný a srozumitelný, k tomu se autorce daří přicházet s podnětnými úvahami, které čtenáře vybízejí k zaujímání vlastního stanoviska k tématu.

Předkládanou práci považuji za originální a svěží ukázkou autorského přemýšlení nad vybranými tématy současné divadelní praxe, rozhodně ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení A.